

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **T., spoločnosť s ručením obmedzeným, V.D.N.**, IČO: X., zastúpeného advokátom JUDr. S.R., Advokátska kancelária, H.K., proti odporcovi **T., a. s., Š.B.**, IČO: X., zastúpenému advokátom JUDr. O.K., Z.B., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu **S.-M.S., M.B.**, IČO: X., zastúpenému advokátom JUDr. M.K., K., spoločenstvo advokátov, s. r. o., G.P.B., **o vydanie poverenia zvolať mimoriadne valné zhromaždenie spoločnosti T., a. s., Bratislava**, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I. v Bratislave z 30. marca 2009, č. k. 36 Cbr 14/2008-224, Sa 507/B, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Bratislava I. v Bratislave z 30. marca 2009, č. k. 36 Cbr 14/2008-224, Sa 507/B **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Okresnému súdu Bratislava I. v Bratislave na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava I. uznesením z 30. marca 2009, č.k. 36Cbr 14/2008-204, Sa 507/B poveril navrhovateľa zvolať v lehote 40 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia mimoriadne valné zhromaždenie obchodnej spoločnosti T., a.s. so sídlom Š.B., IČO: X. s programom: 1. otvorenie, 2. zvolenie orgánov mimoriadneho valného zhromaždenia, 3. zmena stanov spoločnosti, 4. odvolanie a voľba členov predstavenstva, 5. odvolanie a voľba členov dozornej rady, 6. rôzne, 7. záver. Súčasne ho poveril na všetky s tým súvisiace úkony. Ďalej súd určil, že predsedom mimoriadneho valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti T., a.s., IČO: X., konaného na základe tohto poverenia, bude Ing. Mgr. I.I., advokát, H.V., až do zvolenia predsedu mimoriadneho valného zhromaždenia. Súd navrhovateľovi náhradu trov

konania nepriznal. Z odôvodnenia vyplýva, že žiadosťou 31. januára 2008 adresovanej predstavenstvu spoločnosti T., a.s. požiadal navrhovateľ o zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti T., a.s. V žiadosti navrhovateľ uviedol, že je vlastníkom 110 akcií spoločnosti, čo predstavuje 5,78% základného imania spoločnosti. Súd posudzoval zistený skutkový stav podľa ust. § 181 ods. 1, 2, 3 a § 176a ods. 3 Obchodného zákonníka. Súd mal za preukázané, že navrhovateľ nadobudol 110 ks akcií odporcu v exekučnom konaní. Uvedené exekučné konanie je právoplatne skončené. Čo sa týka konania vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 2 Cb/1272/02, podľa písomného vyjadrenia navrhovateľa zozbieral žalobca - spoločnosť G., a.s. v likvidácii, Snina žalobu späť 28. októbra 2008. Žalobca je navyše celkom inou obchodnou spoločnosťou ako navrhovateľ v tomto súdnom spore. V zmysle ust. § 7 zákona č. 600/1992 Zb. k zmene majiteľa cenných papierov dochádza prevodom alebo prechodom.

Z výpovede právnej zástupkyne navrhovateľa mal súd preukázané, že k zmene majiteľa 110 akcií do dnešného dňa neprišlo. Skutočnosť, že navrhovateľ nie je uvedený v zozname akcionárov, nemôže zakladať v žiadnom prípade predpoklad, že nie je vlastníkom akcií, nakoľko tento zoznam nie je konštitutívneho charakteru, ale deklaruje len určité skutočnosti.

Navrhovateľ preukázal splnenie podmienky uvedenej v § 181 ods. 3 Obchodného zákonníka, to znamená, že požiadal žiadosťou z 31. januára 2008 predstavenstvo odporcu o zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia. Odporca na žiadosť nereagoval. Súd teda považoval návrh navrhovateľa na zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti T., a.s. B. za dôvodný.

O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu na podnet vedľajšieho účastníka na strane odporcu - S.-M.S., M.B. podal generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie. Žiadal zmeniť napadnuté uznesenie tak, že Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na vydanie poverenia na zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti T., a.s. zamietne. Zároveň navrhol odklad vykonateľnosti mimoriadnym dovolaním napadnutého uznesenia.

Podľa ust. § 243e ods. 4 O.s.p. v spojení s ust. § 35 ods. 2 písm. i/ O.s.p., generálny prokurátor je oprávnený podať mimoriadne dovolanie proti predmetnému uzneseniu aj bez podnetu, keďže ide o konanie, do ktorého bol oprávnený vstúpiť z dôvodu, že spoločnosť T., a.s. je právnickou osobou s majetkovou účasťou štátu.

Generálny prokurátor je toho názoru, že napadnutým uznesením bol porušený zákon, nakoľko súd vec nesprávne právne posúdil, t.j. nesprávne posúdil otázku, či má navrhovateľ hmotnoprávnu legitimáciu na zvolanie valného zhromaždenia spoločnosti T., a.s. a z vykonaného dokazovania vyplýva a medzi účastníkmi ani nebola sporná (skutočnosť), že navrhovateľ nie je zapísaný v zozname akcionárov spoločnosti T., a.s., že akcie spoločnosti T., a.s. sú emitované ako listinné cenné papiere na meno a že žiadne listinné akcie neboli emitované ani rubopisované na meno navrhovateľa. Súd v konaní riešil ako otázku predbežnú, či je navrhovateľ akcionárom spoločnosti T., a.s., teda či existuje právna skutočnosť, na základe ktorej môže navrhovateľ osvedčiť vlastníctvo akcií iným spôsobom ako výpisom zo zoznamu akcionárov alebo akciou znejúcou na jeho meno. Navrhovateľ nadobudol 110 ks akcií 9.októbra 1998 v exekúcii, vedenej na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou, sp. zn. Er 3143/97, Ex 4575/97 a že od momentu ich nadobudnutia neprestal byť akcionárom spoločnosti T., a.s.

Pri riešení uvedenej predbežnej otázky vykonal súd nesprávne právne posúdenie veci, keď uviedol, že akcie spoločnosti T., a.s. boli v roku 1998 účinne prevedené zo Slovenskej republiky na navrhovateľa prostredníctvom ich predaja v exekúcii. Právne pochybenie spočíva v tom, že súd pri posúdení veci neaplikoval ust. § 114 Exekučného poriadku, ako aj ust. § 1 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. a § 2 ods. 3 zákona č. 192/1995 Z.z. V zmysle uvedených zákonných ustanovení nemohli byť akcie spoločnosti T. a.s. predmetom exekúcie. Ust. § 114 Exekučného poriadku je potrebné správne vykladať tak, že exekúcia vedená na majetok, ktorý je osobitným predpisom z exekúcie vylúčený, nespôsobuje právne účinky zmeny subjektu práva. Slovenská republika preto neprestáva byť vlastníkom predmetných akcií a navrhovateľ akcie kúpou v exekúcii nenadobudol. Vzhľadom na to, že navrhovateľ nie je akcionárom spoločnosti T., a.s., nemá aktívnu hmotnoprávnu legitimáciu na podanie návrhu na vydanie poverenia na zvolanie valného zhromaždenia.

Ust. § 61 Exekučného poriadku vylučuje, aby sa dotknutá osoba domáhala opätovného nadobudnutia práva po tom, čo na základe exekúcie nastala zmena subjektu práva, t.j. v prípade ak vykonaním exekúcie určité právo stratila. Nie je však vylúčené, aby sa dotknutá osoba domáhala určenia, že exekúciou žiadna zmena subjektu práva nenastala. Ust. § 61 Exekučného poriadku vylučuje reštitučné žaloby po vykonaní exekúcie, avšak žaloby určovacie, alebo žaloby o vydanie veci vylúčené nie sú. Ust. § 61 Exekučného poriadku je aplikovateľné na prípady, kedy bola exekúcia vykonaná na základe neexistujúceho alebo zrušeného exekučného titulu, alebo kedy Exekučný poriadok priznáva dobromyseľnému vydražiteľovi nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka. Ak právny poriadok vylučuje, aby určitú vec alebo právo nadobudla od štátu iná osoba, potom zmena subjektu práva exekúciou nemôže nastať. Poukazovanie na zákonný zákaz návratu do pôvodného stavu nemá opodstatnenie, ak žiadna zmena stavu exekúciou nenastala.

V judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky už bol riešený spor o oprávnenie navrhovateľa zvolať valné zhromaždenie spoločnosti T., a.s. Navrhovateľ sa už v minulosti domáhal vydania poverenia na zvolanie valného zhromaždenia návrhom zo 4. novembra 2002, pričom Okresný súd Bratislava I tomuto návrhu vyhovel uznesením z 18. novembra 2004, sp.zn. 34 Exre 89/04. Na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora bolo citované uznesenie zrušené rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. mája 2008, sp. zn. 2MObdo 1/2008, ktorý zaujal názor, že navrhovateľ nemohol v rámci exekučného konania platne nadobudnúť predmetné akcie štátu.

Súd v odôvodnení mimoriadnym dovolaním napadnutého uznesenia poukazuje na nález Ústavného súdu SR z 11. decembra 2007, sp. zn. II ÚS 159/07. V odôvodnení citovaného nálezu vyslovil Ústavný súd Slovenskej republiky právny názor, že sťažovateľ - spoločnosť T., s.r.o. nadobudol akcie spoločnosti T., a.s. v exekučnom konaní a že zákonnosť v priebehu exekúcie už nemôže posudzovať súd ako prejudiciálnu otázku v inom konaní.

Právny názor vyjadrený v odôvodnení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky je záväzný pre štátny orgán v tom konkrétnom konaní, v ktorom došlo k porušeniu práva sťažovateľa označeného vo výroku nálezu. Pre súdne konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I, sp. zn. 36 Cbr 14/2008 citovaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky záväzný nie je. Má rovnakú právnu váhu ako judikatúra súdov v systéme písaného práva,

t.j. súd môže prihliadnuť na jeho autoritu a presvedčivosť, avšak nie je ním viazaný a v prípade, ak je tento právny názor v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, nesmie ho aplikovať. Ak teda konajúci súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na predmetný nález, mohol tak urobiť iba podporne z dôvodu stotožnenia sa s jeho správnosťou. Zostáva preto posúdiť, či právny názor vyjadrený v citovanom náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo možné vziať do úvahy aspoň podporne pri právnom hodnotení skutkového stavu konajúcim súdom, ako aj to, či tento právny názor nie je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, ktorými je všeobecný súd viazaný.

Právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky nie je možné v danom prípade považovať za judikáтуру, ktorá je hodná referencie pre svoju správnosť a presvedčivosť, nakoľko je v zjavnom rozpore s objektívnym právom. Ústavný súd Slovenskej republiky v citovanom náleze uvádza, že otázku zákonnosti nadobudnutia akcií v exekúcii môže posudzovať iba exekučný súd v rámci exekučného konania (prípadne súd vyššej inštancie v rámci konania o opravnom prostriedku) a že túto otázku súd v inom sporovom konaní posudzovať nemôže. Uvedené je podľa neho dôsledkom zásady zákazu návratu do predošlého stavu v exekučnom konaní. Tento právny názor nie je správny. Právnym následkom exekučného konania môže byť vznik, zmena alebo zánik hmotnoprávneho vzťahu (konštitutívny účinok). Ide o zmenu subjektu práva, ktorá nastáva tak, že exekvované právo povinného zaniká a súčasne sa prikazuje oprávnenému (napr. prikázanie pohľadávky) alebo sa predáva tretej osobe (napr. dražba veci). Právnou skutočnosťou spôsobujúcou vznik, zmenu alebo zánik práva je úkon súdneho exekútora (napr. dražba, predaj cenných papierov), ktorý väčšinou nie je podmienený žiadnym rozhodnutím exekučného súdu (výnimkou je uznesenie o schválení príklepu). Posúdenie otázky, či zmena subjektu práva po vykonanej exekúcií nastala, nemôže byť v určitých prípadoch vôbec riešená exekučným súdom, ale práve naopak, táto otázka je vždy v právomoci všeobecného súdu v sporovom konaní, ktorý ju posudzuje ako každú inú právnu skutočnosť. Rozhodnutie má deklaratórne účinky. Uvedená právomoc všeobecných súdov v sporovom konaní nie je v rozpore so zásadou zákazu návratu do pôvodného stavu, ktorou sa exekučné konanie riadi. Zákaz návratu do predošlého stavu (*restitutio in integrum*) je zákazom reštitučnej žaloby po vykonaní exekúcie. Cieľom reštitučnej žaloby je dosiahnutie zmeny práva do pôvodného stavu, t.j. dosiahnutie rozsudku s konštitutívnym účinkom. Žaloby revidikačné alebo určovacie sú však po skončení exekúcie prípustné. V konkrétnej exekúcii došlo k predaju akcií štátu napriek tomu, že tento majetok

bol z exekúcie vylúčený. Takýto predaj akcií nemohol spôsobiť žiadne právne účinky. Všeobecný súd je preto oprávnený posúdiť, že k zmene subjektu práva v exekúcii nedošlo, a to aj v rámci riešenia predbežnej otázky. Daný prípad teda neodporuje zákaz navrátenia do pôvodného stavu, nakoľko nie je splnený základný predpoklad, že zmena stavu (zmena subjektu práva) exekúciou nastala.

Na margo nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11.12.2007 sp. zn. II. ÚS 159/07-37 generálny prokurátor ešte poznamenáva, že týmto nálezom došlo k zrušeniu rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1M Obdo 5/2005, z 28.júna 2006 a vec bola Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie. V ďalšom konaní vydal Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok z 28.mája 2008, sp. zn. 2M Obdo 1/2008, ktorým rozhodol zhodne so svojím skorším zrušeným rozsudkom z 28.júna 2006 a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky odmietol aplikovať súdiac, že tento nález je v zjavnom rozpore s Ústavou (str. 6 cit. rozsudku).

Na základe zistených skutočností generálny prokurátor dospel k záveru, že sú splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243e ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243f ods.1 písm. c/ O.s.p., pričom podanie mimoriadneho dovolania zo strany generálneho prokurátora si vyžaduje ochranu práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania, ktorú nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

K mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora sa vyjadril navrhovateľ podaním z 13. apríla 2011. Považuje dôvody, pre ktoré generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie, za nedostatočné a právne názory generálneho prokurátora, vyjadrené v odôvodnení, za nesprávne.

Navrhovateľ poukazuje na nesplnenie procesných podmienok prípustnosti mimoriadneho dovolania.

Navrhovateľ vo vyjadrení uvádza, že procesné podmienky prípustnosti mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora upravuje ustanovenie § 243e ods. 1 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia sa na prípustnosť mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora zásadne vyžaduje podnet účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby

poškodenej rozhodnutím súdu. Okrem podnetu vyžaduje uvedená norma splnenie ďalších troch predpokladov na podanie mimoriadneho dovolania, ktorými sú: 1/ zistenie, že právoplatným rozhodnutím bol porušený zákon, 2/ dovolanie vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu, 3/ túto ochranu nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Teda len za kumulatívneho splnenia všetkých štyroch zákonných podmienok sa môže dovolací súd mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora vecne zaoberať.

Podľa navrhovateľa generálny prokurátor SR nespĺnil podmienku prípustnosti mimoriadneho dovolania, týkajúcu sa zistenia, že vydaním uznesenia sp. zn. 36 Cbr 14/2008 z 30. marca 2008 bol porušený zákon.

Pri podávaní mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora si musel byť vedomý, že v tej istej veci, s tými istými účastníkmi konania už raz podal mimoriadne dovolanie v r. 2004. Jediný rozdiel bol len v tom, že uznesenie Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 34 Exre 89/04 bolo vydané 18. novembra 2004 a uznesenie Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 36 Cbr 14/08 bolo vydané dňa 30. marca 2009. Obe rozhodnutia majú totožný výrok, obe rozhodnutia poverili navrhovateľa zvolaním mimo riadneho valného zhromaždenia spoločnosti T., a. s.

Generálny prokurátor pri podaní mimoriadneho dovolania zo dňa 23. apríla 2009 mal vedomosť o tom, že jeho mimoriadnemu dovolaniu v identickej veci nebolo vyhovené, pretože Ústavný súd SR zrušil dva rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavný súd SR v už uvedených nálezoch vyslovil právny názor, ktorý je záväzný pre Najvyšší súd Slovenskej republiky. Rovnako ako Najvyšší súd Slovenskej republiky, aj generálny prokurátor by mal rešpektovať právny názor Ústavného súdu SR. Ak Ústavný súd SR vyslovil právny názor, že navrhovateľ platne a zákonne nadobudol akcie T., a. s., v právoplatne skončenej exekúcii a žiadny iný súd nemôže posudzovať zákonnosť priebehu exekúcie ako prejudiciálnu otázku, je nedôstojné aby generálny prokurátor ako strážca zákonnosti ignoruje nález ústavného súdu, osvojí si názor, že aj nález ústavného súdu môže byť protiústavný, a preto podá mimoriadne dovolanie z tých istých dôvodov ako v r. 2004, hoci nepochybne generálny prokurátor vie, že k znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty, ktorého neopomenuteľným komponentom

je predvídateľnosť práva. Generálny prokurátor má právo sa vnútorne nestotožniť s právnym názorom ústavného súdu, nemá však právo ho ignorovať.

Podľa navrhovateľa nebola taktiež splnená podmienka, že ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Je nesporný fakt, že ochranu práv a zákonom chránených záujmov M.S.-M. ako osoby dotknutej uznesením Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 36 Cbr 14/2008 z 30. marca 2008 možno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. V prvom rade môže M.S.-M. dosiahnuť ochranu svojich práv tak, ako to uviedol Najvyšší súd Slovenskej republiky v prípise č. KP 8/08-110, podaním žaloby o neplatnosť uznesení, ktoré z mimoriadneho valného zhromaždenia, konaného 29. apríla 2009, vzišli, alebo podaním iného druhu žaloby. Navrhovateľovi nie je známe, či M.S.-M. podalo na príslušný súd žalobu o neplatnosť uznesení, prijatých na mimoriadnom valnom zhromaždení spoločnosti T., a. s., konanom dňa 29. apríla 2009. Navrhovateľovi je však známa skutočnosť, že M.S.-M. využilo iný právny prostriedok na dosiahnutie ochrany svojich práv, a to podaním návrhu na určenie, že zhromaždenie, ktoré sa konalo dňa 29. apríla 2009, na mieste V.-H., nebolo zasadnutím mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti T., a. s., zo dňa 18. mája 2009, ktorý bol doručený Okresnému súdu Bratislava II. dňa 20. mája 2009 a prejednáva sa pod sp. zn. 23 Cb 130/2009. Tento návrh bol ešte podaním, doručeným súdu dňa 26. mája 2009, rozšírený. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že nebola splnená ani táto podmienka prípustnosti mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora, keďže zjavne existuje iný právny prostriedok

na dosiahnutie práv M.S.-M. ako osoby, ktorá podala podnet generálnemu prokurátorovi na podanie mimoriadneho dovolania. Teda nielenže existuje iný právny prostriedok na ochranu práv dotknutej osoby, ale osoba dotknutá rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 36 Cbr 14/2008 tento prostriedok aj využila.

Na základe uvedeného navrhovateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora z 23. apríla 2009 z dôvodu, že neboli splnené podmienky a predpoklady odôvodňujúce podanie mimoriadneho dovolania podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. ako neprípustné odmietol.

K uvedenému vyjadreniu navrhovateľa k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora zo dňa 23. apríla 2009, sa vyjadril odporca svojím podaním zo dňa 20. mája 2011. Vo vyjadrení uviedol, že základným argumentom navrhovateľa pre nesplnenie podmienky porušenia zákona na prípustnosť mimoriadneho dovolania je existencia nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 159/07 z 11. decembra 2007, od ktorého odvodzuje potvrdenie svojho akcionárskeho vzťahu k odporcovi na základe exekučného konania, v ktorom údajne došlo k prevodu akcií odporcu v prospech navrhovateľa. Navrhovateľ ignoruje fakt, že exekučný prevod akcií odporcu ako strategického podniku bol však v zmysel Ústavy SR, zákona o veľkej privatizácii a zákona o strategických podnikoch vylúčený a ako právny úkon bol absolútne neplatný.

Bez ohľadu na to, v koľkých rozhodnutiach slovenských súdov sa vyskytuje názor alebo indícia, svedčiaca v prospech tvrdení navrhovateľa, žiaden súd s príslušnou právomocou zatiaľ neurčil, že navrhovateľ vlastní akcie odporcu. Takýmto rozhodnutím nie je ani nález Ústavného súdu II. ÚS 159/07 z 11. 12. 2007. Ústavný súd sa v konaní, ktoré vydaniu nálezu predchádzalo, nezaoberal ani otázkou vlastníctva, ani otázkou prevodu akcií. Týmto nálezom ústavný súd nerozhodol o hmotnom práve navrhovateľa a otázka vlastníctva akcií zostala naďalej sporná. Samotný Ústavný súd SR v ďalšom náleze, ktorý súvisí s akciami žalovaného – Náleze sp. zn. IV. ÚS 60/2010, z 20. januára 2011 uviedol, že význam nálezu II. ÚS 159/2007, z 11. decembra 2007, netreba preceňovať. Podľa Ústavného súdu SR je zrejmé, že otázka vlastníctva akcií žalovaného zatiaľ nebola vyriešená, čo jasne indikuje, že všeobecné súdy sa musia s touto otázkou vysporiadať samostatne a nezávisle vyhodnotiť právnu situáciu s prevodom akcií súvisiacu.

Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 159/07 neobsahuje výrok o tom, že navrhovateľ je vlastníkom sporných akcií, ani o tom, že má právo byť zapísaný v zozname akcionárov odporcu. Ústavný súd nemohol v konaní o porušení práv na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces relevantne preskúmať vec, ktorá nebola predmetom ústavnej sťažnosti a navyše tak suplovať právomoc všeobecných súdov, ktorá mu neprináleží.

O otázke vlastníctva akcií odporcu subjektom, ktorý si rovnako ako navrhovateľ odvodzuje svoje postavenie akcionára vo vzťahu k odporcovi na základe spornej exekúcie v r. 1998, rozhodol Krajský súd v Košiciach 28. mája 2010 v konaní pod sp. zn. 2 Cb 1272/02 o vyslovenie platnosti zmluvy o exekučnom prevode akcií a určenie vlastníctva. Krajský súd

v Košiciach žalobu spoločnosti G., a. s. v likvidácii, v plnom rozsahu zamietol a potvrdil tak, že zmluva o prevode 100 ks akcií odporcu je absolútne neplatná a spoločnosť G. sa nestala akcionárom odporcu.

Podľa názoru odporcu rovnako ani námietka navrhovateľa ohľadne nesplnenia podmienky, že ochranu práv a právom chránených záujmov nemožno dosiahnuť inými prostriedkami, podľa odporcu neobstojí. Predmetom konania sp. zn. 23 Cb 130/2009, na ktoré poukazuje navrhovateľ, je určenie, že zhromaždenie, ktoré sa konalo dňa 29. apríla 2009, na mieste V., nebolo zasadnutím mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti T.. a. s. V tomto konaní sa M.S.-M. domáha deklarátorneho určenia predmetnej skutočnosti príslušným súdom. Tento prostriedok ochrany oprávnených záujmov Slovenskej republiky však nemožno stotožňovať s predmetom konania, v ktorom došlo k rozhodnutiu, voči ktorému mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora smeruje, teda k vydaniu poverenia na zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia odporcu.

Na základe vyššie uvedeného preto odporca navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora SR zo dňa 23. 04. 2009 v plnom rozsahu vyhovel.

K vyjadreniu navrhovateľa k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora SR z 23. apríla 2009 podal stanovisko aj vedľajší účastník na strane odporcu.

Uviedol, že navrhovateľ predovšetkým vo vyjadrení argumentoval tým, že v danom prípade neboli splnené podmienky porušenia zákona na prípustnosť mimoriadneho dovolania. K tomu vedľajší účastník uvádza, že exekučný prevod akcií odporcu ako strategického podniku bol v zmysle Ústavy SR, zákona o veľkej privatizácii a zákona o strategických podnikoch vylúčený a ako právny úkon bol absolútne neplatný. Doposiaľ žiaden súd v Slovenskej republike neurčil, že navrhovateľ vlastní akcie odporcu. Takýmto rozhodnutím nie je ani nález Ústavného súdu SR II. ÚS 159/07, z 11. decembra 2007. M. zdôrazňuje fakt, že posúdenie otázky, či zmena subjektu práva po vykonanej exekúcii nastala, je vždy v právomoci všeobecného súdu v sporovom konaní, ktorý ju posudzuje ako každú inú právnu otázku a rozhoduje o nej s deklarátorným účinkom. Odvodzovanie akcionárskych práv od nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 159/2007 nemá oporu v právnom poriadku. Ústavný

súd rozhodoval výlučne o porušení práva navrhovateľa na spravodlivý súdny proces. Nerozhodoval a nepotvrdil skutočnosť, že akcionárom odporcu je navrhovateľ.

V rozhodnutí Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 36 Cbr 14/08, voči ktorému bolo podané mimoriadne dovolanie, vychádzal súd na základe nesprávnych právnych záverov z toho, že sa navrhovateľ stal vlastníkom akcií odporcu. Okresný súd Bratislava I. tým porušil zákon, a preto k splneniu dôvodu na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom SR jednoznačne došlo. Na podporu svojich tvrdení o porušení zákona Okresným súdom Bratislava I. v uznesení sp. zn. 36 Cbr 14/08, ktoré generálny prokurátor napadol mimoriadnym dovolaním, M. uviedlo, že o otázke vlastníctva akcií odporcu rozhodoval Krajský súd v Košiciach v jedinom konaní, ktoré sa v tejto súvislosti na slovenských súdoch zatiaľ viedlo a vedie. Ide o konanie na Krajskom súde v Košiciach na základe návrhu subjektu, ktorý si rovnako ako navrhovateľ odvodzuje svoje postavenie akcionára vo vzťahu k odporcovi na základe spornej exekúcie v r. 1998. V tomto konaní pod sp. zn. 2 Cb 1272/02 o vyslovenie platnosti zmluvy o exekučnom prevode akcií a určenie vlastníctva, rozhodol Krajský súd v Košiciach 28. mája 2010. Odvolanie proti tomuto rozhodnutiu bolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky dňa 28. apríla 2011 odmietnuté s tým, že iný opravný prostriedok proti tomuto rozhodnutiu už nie je možný.

Rovnako ani námietka navrhovateľa, týkajúca sa nesplnenia podmienky, že ochranu príslušných práv a právom chránených záujmov nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podľa M., neobstojí. Ďalej uviedol, že predmetom konania pod sp. zn. 23 Cb/130/2009, na ktoré poukazuje navrhovateľ, je určenie, že zhromaždenie, ktoré sa konalo dňa 29. apríla 2009 na mieste V., nebolo zasadnutím mimoriadneho valného zhromaždenia spoločnosti T., a. s. V tomto konaní sa M. domáha deklaratórneho určenia predmetnej skutočnosti príslušným súdom. Tento prostriedok ochrany oprávnených záujmov M. však nemožno stotožňovať s predmetom konania, v ktorom došlo k rozhodnutiu, voči ktorému mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora SR smeruje, teda k vydaniu poverenia na zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia odporcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky správne posúdil prípustnosť podania mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora už v pôvodnom konaní o mimoriadnom dovolaní, pretože

odporca nemá inú možnosť domáhať sa ochrany svojich práv a právom chránených záujmov. Žalobu o určenie neplatnosti uznesení valného zhromaždenia môže podať len akcionár odporcu a nie odporca sám. Navyše v tomto prípade nie je taká žaloba namieste, pretože zhromaždenie, o ktorom navrhovateľ tvrdí, že sa konalo na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 36 Cbr 14/08, nemalo charakter valného zhromaždenia. Jedinou možnosťou odporcu domáhať sa svojho práva, aby výkon akcionárskych práv voči nemu vykonával len akcionár, a nie osoba, ktorá tvrdí, že je akcionárom, no nevie toto tvrdenie preukázať, je prejednanie veci Najvyšší súdom Slovenskej republiky na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora SR.

Na základe uvedeného preto vedľajší účastník na strane odporcu navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora SR zo dňa 23. apríla 2009 v plnom rozsahu vyhovel.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O. s. p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor SR (§ 243g O. s. p.), na základe podnetu vedľajšieho účastníka na strane odporcu (§ 243e ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 243a ods. 1 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie okresného súdu a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora SR je dôvodné.

Z obsahu spisu je zrejmé, že návrhom zo 04. februára 2008 sa navrhovateľ na Okresnom súde Bratislava I. domáhal vydania uznesenia, ktorým by ho súd poveril zvolať do 40 dní od právoplatnosti tohto uznesenia mimoriadne valné zhromaždenie obchodnej spoločnosti T., a. s., Š.B., IČO: X., s navrhnutým programom, poveril by ho i na všetky s tým súvisiace úkony a určil by, že predseda mimoriadneho valného zhromaždenia na základe tohto poverenia bude Mgr. Ing. I.I., advokát, až do zvolenia predsedu mimoriadneho valného zhromaždenia. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že 09. októbra 1998 v rámci exekučného konania sp. zn. Er 3143/97, Ex 4575/97, vedeného proti Slovenskej republike, nadobudol 110 ks akcií T., a. s. a má teda 5,78% podiel na základnom imaní T., a. s., ktorej základné imanie 1 900 000 000,- Sk je rozvrhnuté na 1 900 listinných akcií na meno. Navrhovateľ poukázal na to, že listom z 31. januára 2008 požiadal predstavenstvo T., a. s., o zvolenie mimoriadneho valného zhromaždenia s rovnakým programom, avšak márne.

Navrhovateľ svoj návrh doplnil podaniami, doručenými Okresnému súdu Bratislava I. 26. marca 2008 a 07. apríla 2008, v ktorých uviedol, že nie je zapísaný v zozname akcionárov T., a. s., vedenom Centrálnym depozitárom cenných papierov SR z dôvodu, že Centrálny depozitár cenných papierov zápis nezabezpečil, v súvislosti s čím sa navrhovateľ na súde domáha uloženia tejto povinnosti, avšak o tomto jeho návrhu dosiaľ v konaní pred Krajským súdom v Bratislave vedenom pod sp. zn. 28 Cb 112/02, nebolo rozhodnuté. Evidencia v zozname, vedenom Centrálnym depozitárom, je však iba deklaratórnou a zápisom do zoznamu sa právny stav nekonštituuje. Navrhovateľ poukázal i na to, že je zrejmé, že T., a. s., nehodlal jeho žiadosť o zvolanie valného zhromaždenia vyhovieť, ako aj na to, že v skoršej veci vedenej pred Okresným súdom Bratislava I. pod sp. zn. 34 Exre 89/04 bolo obdobnému návrhu navrhovateľa na jeho poverenie zvolať valné zhromaždenie vyhovené, čo potvrdil a ústavný súd v náleze č. k. II. ÚS 159/07-37, z 11. decembra 2009.

T., a. s., sa domáhal toho, aby bol návrh navrhovateľa zamietnutý z dôvodu, že podľa jeho názoru navrhovateľ nie je jeho akcionárom, nie je zapísaný v zozname akcionárov a z nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 159/07-37, z 11. decembra 2007, ktorým podľa názoru navrhovateľa malo byť potvrdené jeho vlastníctvo akcií, takýto záver nemôže vyplývať, pretože v označenej veci ústavný súd rozhodoval iba o procesnom práve sťažovateľa, nie však o samotnom jeho hmotnom práve (vlastníctve akcií), čo vyplýva aj z následného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2M Obdo 1/2008, z 28. mája 2008, vo veci týkajúcej sa predchádzajúceho návrhu na vydanie poverenia na zvolanie valného zhromaždenia navrhovateľovi, ktorým bolo rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I. o udelení takéhoto poverenia zrušené. T., a. s., zdôraznil, že navrhovateľ nemohol nadobudnúť akcie T., a. s., pretože ich majiteľom podľa zákona č. 192/1995 Z. z. o zabezpečení záujmov štátu pri privatizácii strategicky dôležitých podnikov a akciových spoločností nemôže byť iný subjekt ako štát, a preto sťažovateľ v rámci exekúcie platne vlastnícke právo k týmto akciám nadobudnúť nemohol.

Podaním, doručeným Okresnému súdu Bratislava I. 19. februára 2009 M.S.-M., oznámila svoj vstup do konania ako vedľajší účastník na strane T., a. s., keďže podľa jej tvrdenia má dôležitý právny záujem na výsledku konania, pretože rozhodnutie vo veci môže závažným spôsobom zasiahnuť do jej právneho postavenia.

Okresný súd Bratislava I. návrhu navrhovateľa vyhovel, keď uznesením z 30. marca 2009, č. k. 36 Cbr 14/2008- 224, Sa 507/B poveril navrhovateľa zvolať v lehote 40 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia mimoriadne valné zhromaždenie obchodnej spoločnosti T., a. s. so sídlom Š.B., IČO: X., s programom: 1/otvorenie, 2/ zvolenieorgánov mimoriadneho valného zhromaždenia, 3/ zmena stanov spoločnosti, 4/ odvolanie a voľba členov predstavenstva, 5/ odvolanie a voľba členov dozornej rady, 6/ rôzne, 7/ záver a súčasne ho poveril na všetky s tým súvisiace úkony. Súd tiež určil, že predseda mimoriadneho valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti T., a. s., IČO: X., konaného na základe tohto poverenia, bude Ing. Mgr. I.I., advokát, H.V., až do zvolenia predsedu mimoriadneho valného zhromaždenia. Súd navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu podal generálny prokurátor 23. apríla 2009 na Najvyššom súde Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie, ktorým Najvyšší súd žiadal, aby napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava I. zmenil tak, že návrh navrhovateľa sa zamietá a súčasne navrhol odklad jeho vykonateľnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 20. mája 2009, č. k. 6M Obdo 3/2009 uznesenie Okresného súdu Bratislava I. v Bratislave z 30. marca 2009, č. k. 36 Cbr 14/2008-224, Sa 507/B zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Bratislava I. v Bratislave na ďalšie konanie.

Ústavnému súdu SR bola 14. septembra 2009 doručená sťažnosť spoločnosti T., s. r. o., B.V. vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6M Obdo 3/2009, z 20. mája 2009. Ústavný súd SR nálezom Ústavného súdu SR II. ÚS 58/2010-70 z 09. septembra 2010 rozhodol, že základné právo spoločnosti T., s. r. o., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6M Obdo 3/2009, z 20. mája 2009 bolo porušené. Zároveň zrušil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6M Obdo 3/2009 z 20. 05. 2009 a vec vrátil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie. Súčasne spoločnosti T., s. r. o., priznal úhradu trov právneho zastúpenia v sume 245,70 Eur . Ústavný súd vo svojom náleze Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky vytýkal, že rovnopis mimoriadneho dovolania v danom prípade nebol

doručený sťažovateľovi – navrhovateľovi, iba advokátke JUDr. B.K., ktorá však kópiu mimoriadneho dovolania Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky vrátila, a preto v tejto súvislosti nebolo možné dovolacie konanie považovať za spravodlivé v zmysle princípov rovnosti zbraní a práve na kontradiktórne konanie. Ústavný súd ďalej vo svojom náleze konštatoval, že Najvyšší súd v danom prípade dôsledne a dostatočne neodôvodnil splnenie podmienok na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom, teda prípustnosti na podanie mimoriadneho dovolania, napriek tomu sa ním meritórne zaoberal. Ústavný súd konštatoval, že vzhľadom na porušenie ústavnoprocených podmienok konania, vedeného Najvyšším súdom, by bol predčasný záver ústavného súdu o tom, že v okolnostiach v danej veci prípadne došlo aj k porušeniu meritórnych aspektov označených práv sťažovateľa, preto ústavný súd ďalšie námietky sťažovateľa nepovažoval za potrebné posudzovať.

Po vrátení spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle nálezu Ústavného súdu SR doručil mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora navrhovateľovi, ku ktorému sa navrhovateľ vyjadril.

Podľa ust. § 243e ods. 1 O. s. p., ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu, zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb, alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie.

V zmysle § 243f ods. 1 O. s. p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O. s. p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 242 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.). Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Pre účely preskúmvanej veci treba osobitne uviesť, že na výskyt procesných väd konania, vymenovaných v § 237 O. s. p. a tiež tzv. iných procesných väd konania, majúcich za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, prihliada Najvyšší súd Slovenskej republiky nielen v konaní o dovolaní (vid'. § 2412 ods. 1 O. s. p.), ale aj v konaní o mimoriadnom dovolaní (vid'. § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p.), bez zreteľa na to, či boli alebo neboli v tomto mimoriadnom opravnom prostriedku uplatnené.

K námietke navrhovateľa, obsiahnutej vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu, týkajúcej sa procesnej neprípustnosti mimoriadneho dovolania, je treba uviesť, že procesné predpoklady pre podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v § 243e ods. 1 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia platí, že ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu, alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu, zistí, že právoplatným rozhodnutím bol porušený zákon (§ 243f O. s. p.) a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu, a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie. Tieto predpoklady musia byť dané v čase podania mimoriadneho dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje aj na to, že mimoriadne dovolanie je upravené vo štvrtej hlave štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku. Toto systematické zaradenie je výrazom osobitosti tohto inštitútu ako mimoriadneho opravného prostriedku v občianskom súdnom konaní, prostredníctvom ktorého právna úprava pripúšťa prelomenie právoplatnosti súdnych rozhodnutí, t. j. „prelomenie“ ich záväznosti a zásadnej nezmeniteľnosti. Ak totiž je súdne rozhodnutie právoplatné, ale nie je vecne správne, vzniká rozpor medzi požiadavkou na jeho stabilitu a požiadavkou na jeho vecnú správnosť. Tento rozpor možno odstrániť iba použitím mimoriadneho opravného prostriedku.

Snaha presadiť vecnú správnosť a spravodlivosť konečného meritórneho rozhodnutia vyneseneho v občianskom súdnom konaní bez ohľadu na nezmeniteľnosť a záväznosť súdneho rozhodnutia je legitímna v okamihu, keď sa v konaní alebo rozhodnutí vyskytnú také pochybenia, ktoré sú v príkrom rozpore s ústavnými princípmi, platiacimi v civilnom procese, pričom tieto pochybenia nie sú riešiteľné inak, než použitím mimoriadneho opravného prostriedku; majú charakter narušenia princíпов spravodlivého procesu a v konečnom

dôsledku by znamenali odopretie práva na súdnu ochranu v duchu čl. 36 ods. 1 ústavy v súvislosti aj s podstatným (závažným) porušením práv účastníkov konania, ktorých ťažisko je v čl. 46 až 50 Ústavy SR. Z toho vyplýva výnimočnosť použitia mimoriadneho opravného prostriedku a jeho aplikácia len vo veciach, v ktorých sa súdne rozhodnutie dostalo do rozporu s oprávnenými záujmami alebo právami účastníkov konania, ďalších osôb, ktoré sú priamo dotknuté obsahom výroku súdneho rozhodnutia, prípadne takými osobami, ktoré mali byť účastníkmi konania, ale z dôvodu pochybenia súdu sa nimi nestali.

Uvedené skutočnosti mala na zreteli už samotná práva úprava, keď osobitným spôsobom upravila podmienky prípustnosti tohto mimoriadneho opravného prostriedku, jeho predmet, lehotu a náležitosti. Predmet mimoriadneho dovolania právna úprava vymedzuje pozitívne, keď v ust. § 243f ods. 1 O. s. p. uvádza, ktoré rozhodnutia (za podmienok uvedených v § 243e) možno napadnúť mimoriadnym dovolaním. Negatívne vymedzuje predmet mimoriadneho dovolania v druhom odseku tohto zákonného ustanovenia, keď uvádza, že mimoriadne dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu súdu, ktorým sa rozhodlo a/ vo veciach uvedených zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, okrem rozsudkov o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení, b/ o podmienkach konania, o zastavení alebo o prerušení konania, alebo ktorými sa upravuje vedenie konania, c/ o dovolaní alebo o mimoriadnom dovolaní. Zo znenia ust. § 243f O. s. p. (najmä z negatívneho vymedzenia predmetu mimoriadneho dovolania) nemožno vyvodit' záver o tom, že právoplatný rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým sa súd rozhodol, že poveruje zvolat' navrhovateľa v lehote 40 dní od právoplatnosti tohto uznesenia mimoriadne valné zhromaždenie obchodnej spoločnosti T., a. s., Bratislava, nie je spôsobilým predmetom mimoriadneho dovolania. I keď je mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora mimoriadnym opravným prostriedkom, výnimočnosť jeho použitia nemožno zabezpečiť rozšírením dôvodov jeho neprípustnosti nad rámec dôvodov, vyplývajúcich priamo z právnej úpravy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že v danom prípade podnet na podanie mimoriadneho dovolania podal vedľajší účastník konania.

Procesnými predpokladmi na podanie mimoriadneho dovolania sú a/ zistenie, že právoplatným rozhodnutím bol porušený zákon, b/ dovolanie vyžaduje ochrana práva a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a c/ túto ochranu nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Najprv je potrebné uviesť, že generálny prokurátor nemôže zistiť porušenie zákona. Toto zistenie môže urobiť jedine súd, ktorý rozhoduje o mimoriadnom dovolaní. Preto stačí, ak sa generálny prokurátor domnieva, že bol porušený zákon. Inak by v každom prípade mimoriadneho dovolania bol úspešný. Aj druhý predpoklad sa pohybuje na úrovni domnienky. Stačí, ak sa generálny prokurátor nazdáva, že použitie tohto mimoriadneho opravného prostriedku si vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov. K tretiemu (negatívne) predpokladu treba uviesť, že z dikcie zákona možno usúdiť, že ide o ochranu v rámci občianskeho súdneho konania. Zákonodarca mal na zreteli len obnovu konania, prípadne prípady, keď zmenu súdneho rozhodnutia (jeho zosúladenie so zákonom) možno dosiahnuť aj inak, napr. tak, ako to ustanovuje § 199 O. s. p.

Tak, ako už bolo uvedené, podľa § 243f ods. 1 O. s. p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e O. s. p., ak v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, prípadne rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Na výskyt procesných väd konania, vymenovaných v § 237 O. s. p. a tiež tzv. iných procesných väd konania, majúcich za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, prihliada Najvyšší súd nielen v konaní o dovolaní, ale aj v konaní o mimoriadnom dovolaní bez zreteľa na to, či boli alebo neboli v tomto mimoriadnom opravnom prostriedku uplatnené.

Konanie o mimoriadnom dovolaní (rovnako ako konanie o dovolaní) má prieskumnú povahu. Najvyšší súd v konaní o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku dokazovanie nevykonáva (viď § 243a ods. 2 veta druhá O. s. p. a § 243i ods. 2 O. s. p.). O tom, ako v určitej veci prebiehalo konanie, si môže urobiť obraz len zo spisu; konkrétne o priebehu pojednávania môže usudzovať zo zápisnice o pojednávaní (§ 40 O. s. p).

Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 23. februára 2008 vyplýva, že toto pojednávanie bolo odročené na 2. marca 2009 s tým, že na tomto pojednávaní súd žiadne dokazovanie nevykonával. Až zo zápisnice zo dňa 30. marca 2009, na ktorom súd aj rozhodol po

prednesoch zástupcov účastníkov konania vyplýva, že súd oboznámil obsah spisu, návrh zo 6. februára 2008, výpis zo SCP z 9. októbra 1998, nález Ústavného súdu 159/07, žiadosť o zvolanie mimoriadneho VZ z 31. januára 2008, vyjadrenie odporcu z 19. novembra 2008, vyjadrenia navrhovateľa z 26. marca 2008, 7. apríla 2008, rozhodnutie 34 Exre 89/2004, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Ncdo 2/99, vyjadrenie navrhovateľa z 22. decembra 2008, 18. februára 2009, vyjadrenie odporcu zo 16. februára 2009, nález ústavného súdu II. ÚS 346/08, vstup vedľajšieho účastníka na strane odporcu z 19. februára 2009, vyjadrenie navrhovateľa z 26. februára 2009, vyjadrenie vedľajšieho účastníka z 13. marca 2009 a vyjadrenie navrhovateľa z 25. marca 2009. Po vyjadreniach právnych zástupcov, prítomných na pojednávaní súd poučil účastníkov podľa ust. § 120 ods. 4 O. s. p. Nato súd uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené. Zaprotokoloval prednesy právnych zástupcov účastníkov, vyhlásil uznesenie.

Najvyšší súd podľa ust. § 243 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p. prihliadal na to, či v konaní nedošlo k vade spôsobujúcej zmätočnosť.

O procesnú vadu konania v zmysle § 237 O. s. p. ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. v konaní o mimoriadnom dovolaní nevyšli najavo.

Najvyšší súd dospel k závevu, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. O vadu tejto povahy ide v prípade nesprávneho postupu súdu v občianskom súdnom konaní, ktorý porušuje ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku a má za následok znemožnenie realizácie (uplatnenia procesných oprávnení účastníka, ktoré sú mu v súdnom konaní priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania (§ 122 ods. 1 O. s. p.). Účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom ktoré sa vykonali (§ 123 O. s. p.).

Dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak súd vo veci nenariaduje pojednávanie (§ 129 ods. 1 O. s. p.).

Právo účastníkov vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu sa v konaní realizuje tak, že predseda senátu spravidla bezprostredne po vykonaní každého dôkazu umožní účastníkovi, aby sa k nemu vyjadril a aby uviedol všetko, čo pri hodnotení vykonaného dôkazu považuje za významné. Procesnú možnosť účastníka vyjadriť sa k vykonanému dôkazu (napr. z hľadiska vierohodnosti svedka a jeho vzťahu k prejednávanej veci, pravosti a správnosti listiny, osoby a odbornej spôsobilosti znalca, vecnej správnosti postupu súdu pri vykonaní ohliadky a podobne) musí súd vytvoriť účastníkovi už v rámci dokazovania, t. j. pred jeho skončením.

Zo zápisníc z pojednávania nevyplýva, že súd riadne na pojednávaní vykonal dokazovanie listinou, že po vykonanom dokazovaní vytvoril procesnú možnosť účastníkom vyjadriť sa k vykonaným dôkazom v zmysle § 123 O. s. p. a realizovať z tohto ustanovenia vyplývajúce procesné oprávnenia účastníkov konania. K tomu je potrebné uviesť, že oboznámenie obsahu spisu nie je riadnym vykonaním dokazovania v zmysle občianskeho súdneho poriadku a výpoveď právnych zástupcov účastníkov nie je dôkazným prostriedkom, ktorý v zmysle ust. § 125 O. s. p. môže za dôkaz slúžiť a ktorým možno zistiť stav veci, a preto bez iných dôkazov nemožno len z výpovede právneho zástupcu vyvodzovať skutkové závery.

K ďalej procesnej nesprávnosti došlo v dôsledku porušenia § 118 ods. 2 O. s. p. V zmysle tohto ustanovenia predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možno považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli.

Obsah zápisnice z 30. marca 2009 nedáva podklad pre záver, že súd prvého stupňa dôsledne postupoval podľa tohto ustanovenia. Citovaný § 118 ods. 2 O. s. p. ukladá súdu povinnosť oboznámiť účastníkov konania na pojednávaní s predbežným zhrnutím sporných a nesporných skutkových okolností a tiež s predbežným náhľadom súdu na to, ktoré z navrhnutých dôkazov treba vykonať a ktoré vykonané nebudú. Účastníkom konania sa tým má vytvoriť možnosť, aby tomu, s čím ich oboznámil súd, prispôsobili ich ďalší procesný postup v konaní.

V nedodržaní postupu podľa § 118 ods. 2 O. s. p., ku ktorému došlo v danej veci, treba vidieť procesnú nesprávnosť, ktorá so zreteľom na individuálne okolnosti preskúmvanej veci (II. ÚS 261/06) viedla k zmareniu účelu sledovaného týmto zákonným ustanovením a neprispela k predvídateľnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Najvyšší súd postupujúc podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p. prihliadol tiež na to, že mimoriadnym dovolaním napadnuté rozhodnutie nie je v celom rozsahu preskúmateľné. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu je vadou konania, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

S poukazom na ust. § 167 ods. 2 a § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení uznesenia musí súd uviesť, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania (vedľajší účastník), stručne a jasne výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti požaduje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd tiež musí dbať na to, aby odôvodnenie rozhodnutia bolo presvedčivé. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na skutkové zistenia, vyvedené z výsledkov vykonaného dokazovania, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia musí byť zároveň prostriedkom kontroly v konaní o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku. Ak rozhodnutie neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s .p., je nepreskúmateľné.

Dovolací súd je toho názoru, že súd prvého stupňa svoje rozhodnutie nedostatočne právne zdôvodnil. V odôvodnení sa obmedzil iba na citáciu ust. § 181 ods. 1, 2 a 3 Obch. zák. a § 176a ods. 3 Obch. zák. Absolútne tu absentuje právne posúdenie otázky, že a či navrhovateľ je akcionárom spoločnosti T., a. s., Bratislava, IČO: X., či bol aktívne legitimovaný na podanie návrhu na poverenie zvolať mimoriadne valné zhromaždenie odporcu, čo počas konania namietali odporca i vedľajší účastník a v mimoriadnom dovolaní vytýka i generálny prokurátor, ktorý má za to, že rozhodnutie okresného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s.p.).

Podľa § 200e ods. 1 písm. f/ O.s.p. registrový súd, v ktorého obvode je právnická osoba zapísaná, je príslušný na konanie o poverení zvolať valné zhromaždenie podľa osobitného zákona.

Podľa § 181 ods. 1 Obchodného zákonníka akcionár alebo akcionári, ktorí majú akcie, ktorých menovitá hodnota dosahuje najmenej 5% základného imania, môžu s uvedením dôvodov písomne požadovať zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia na prerokovanie navrhovaných záležitostí. Stanovy môžu určiť, že toto právo má tiež akcionár alebo akcionári, ktorí majú akcie, ktorých menovitá hodnota je menšia ako 5% základného imania.

Predstavenstvo zvolá mimoriadne valné zhromaždenie tak, aby sa konalo najneskôr do 40 dní odo dňa, keď mu bola doručená žiadosť o jeho zvolanie. Predstavenstvo nie je oprávnené meniť navrhovaný program valného zhromaždenia. Predstavenstvo je oprávnené navrhovaný program valného zhromaždenia doplniť iba so súhlasom osôb, ktoré požiadali o zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia podľa ods. 1 (§ 181 ods. 2 Obchodného zákonníka).

Ak predstavenstvo nesplní povinnosť podľa ods.2, rozhodne súd na návrh akcionára alebo akcionárov podľa ods. 1 o tom, že ich poveruje zvolať v lehote podľa ods. 2 mimoriadne valné zhromaždenie a poveruje ich na všetky s tým súvisiace úkony. Súčasne súd na návrh akcionárov určí predsedu valného zhromaždenia, ktorý bude viesť valné zhromaždenie do zvolenia jeho predsedu. Ak spoločnosť vydala akcie na meno, súd na návrh akcionára alebo akcionárov podľa ods.1 uloží členom predstavenstva povinnosť poskytnúť na zabezpečenie konania valného zhromaždenia povereným akcionárom zoznam akcionárov.

Ak tak predstavenstvo v lehote určenej súdom neurobí, použijú sa primerane ustanovenia osobitného zákona (§ 181 ods. 3 Obchodného zákonníka).

Podľa ust. § 155 ods. 1 Obchodného zákonníka, akcia predstavuje práva akcionára ako spoločníka podieľať sa podľa zákona a stanov spoločnosti na jej riadení, zisku a na likvidačnom zostatku po zrušení spoločnosti s likvidáciou, ktoré sú spojené s akciou ako s cenným papierom, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 156 ods. 6 štvrtá veta Obchodného zákonníka, práva spojené s akciou na meno, je voči spoločnosti oprávnená vykonávať osoba zapísaná v zozname akcionárov.

Podľa § 131 zákona č. 233/1995 Z.z. v znení zmien a doplnkov, cenné papiere na meno, cenné papiere na doručiteľa a cenné papiere na rad (ktoré možno previesť rubopisom), možno zexekvovať tak, že exekútor spíše tieto cenné papiere podľa ustanovení o predaji hnutel'ných vecí a odníme ich.

Podľa § 114 Exekučného poriadku, exekúciou nemožno postihnúť veci, ktorých predaj je podľa osobitných predpisov zakázaný alebo ktoré podľa osobitných predpisov exekúcii nepodliehajú.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby, tento zákon upravuje podmienky prevodu majetku štátu, ku ktorému majú právo hospodárenia štátne podniky, štátne peňažné ústavy, štátne poisťovne a iné štátne organizácie (ďalej len „podnik“) alebo ktorý je v správe Slovenského pozemkového fondu, včítane ich majetkových účastí na podnikaní iných právnických osôb, ako aj podmienky prevodu majetkových účastí štátu na tomto podnikaní, a to na slovenské alebo zahraničné právnické alebo fyzické osoby (ďalej len „privatizácia“).

Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 192/1995 Z.z. o zabezpečení záujmov štátu pri privatizácii strategicky dôležitých štátnych podnikov a akciových spoločností (účinného do 12. októbra 1999), predmetom privatizácie nemôžu byť akcie T.-u, a.s. B. a S., a.s. Bratislava, ktorých držiteľom alebo vlastníkom je štát alebo fond; ust. § 4 ods. 2 sa vzťahuje aj na tieto akciové spoločnosti.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ nie je zapísaný v zozname akcionárov spoločnosti T., a. s., B.. Akcie spoločnosti T., a. s., sú emitované ako listinné cenné papiere na meno a listinné akcie neboli emitované ani rubopisované na meno navrhovateľa.

V danej veci sa navrhovateľ domáhal vydania poverenia zvolať mimoriadne valné zhromaždenie spoločnosti T., a. s., a to v zmysle § 181 obch. zák.

Aby akcionár mohol svoje právo v zmysle ust. § 181 ods. 2 Obch. zák. uplatniť, musí byť akcionárom spoločnosti a musí byť takým akcionárom, ktorý ma akcie, ktorých menovitá hodnota dosahuje najmenej 5% základného imania. Tohto práva sa nemôže domáhať osoba, ktorá nie je akcionárom spoločnosti. Súd prvého stupňa nedostatočne posúdil otázku, že navrhovateľ je akcionárom spoločnosti T., keď vyslovil, že akcie spoločnosti T., a. s., boli v roku 1998 účinne prevedené zo Slovenskej republiky na navrhovateľa prostredníctvom ich predaja v exekúcii. Dovolací súd sa stotožnil so záverom uvedeným v mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora, že pochybenie súdu prvého stupňa spočíva v tom, že pri posúdení veci neaplikoval ust. § 114 Exekučného poriadku, ako aj ust. § 1 ods. 1 zák. č. 92/1991 Zb. a § 2 ods. 3 Exekučného poriadku, ako aj ust. § 1 ods. 1 zák. č. 92/1991 Zb. a § 2 ods. 3 zák. č. 192/1995 Z. z. V zmysle uvedených zákonných ustanovení nemohli byť akcie spoločnosti T., a. s., predmetom exekúcií. Na základe platnej právnej úpravy z r. 1998 akcie, emitované spoločnosťou T., a. s., vo vlastníctve štátu nebolo možné prevádzať na inú osobu žiadnym spôsobom, a to ani núteným výkonom práva exekúciou, predajom cenných papierov. Svedčí o tom ústavné zmocnenie v čl. 20 ods. 2 a na jeho základe vydaný zákon o strategických podnikoch, že akcie T., a. s., boli v r. 1998 vo výlučnom vlastníctve štátu a zákon o veľkej privatizácii, ktorý tým, že vymedzil podmienky a spôsob možného prevodu majetkovej účasti štátu, vylúčil tým aj prevod prostredníctvom exekučného prevodu cenných papierov, čo malo za následok, že ak zákon o strategických podnikoch vylúčil v privatizácii akcií T., a. s., vylúčil tým zároveň aj prevod prostredníctvom exekúcie predajom cenných papierov. Akcie T., a. s., v r. 1998 nebolo možné ani privatizovať a nebolo možné ani žiadnym iným spôsobom previesť, teda zmeniť ich vlastníka. Nemohol ich nadobudnúť žiadny iný subjekt, a to bez ohľadu na titul nadobudnutia.

Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti vychádza zo zásady, že majetok štátu je exekuvateľný. Ide však o zásadu, ktorá nie je bezvýnimčná. Exekučný poriadok v § 114 a nasl. ustanovuje, ktoré veci nepodliehajú exekúcii. Exekúciou nemožno postihnúť veci, ktorých predaj je osobitným predpisom zakázaný, tiež veci, ktoré podľa osobitných predpisov exekúcii nepodliehajú. Osobitným predpisom, ktorý zakazuje akýkoľvek predaj akcií T.-u, a.s. vo vlastníctve štátu, je zákon č. 92/1991 Zb., § 1 ods. 3 vo väzbe na zákon č. 192/1995 Z.z. (§ 2 ods. 3). Zo zákazu predaja akcií T.-u, a.s. vyplýva aj vylúčenie veci z exekúcie v zmysle § 114. Toto vylúčenie akcií T.-u, a.s. z exekúcie má ústavný základ v čl. 20 ods. 2 Ústavy. To znamená, že v čase vykonania exekúcie, akcie T.-u, a.s. nebolo možné postihnúť exekúciou, lebo osobitný zákon ich predaj zakazoval. Boli vylúčené z exekúcie ex lege, t.j. bez toho, aby sa muselo urobiť v tomto smere konkrétne rozhodnutie. Ide o absolútnu neprípustnosť exekúcie pre zákonný zákaz predaja akcií T.-u, a.s., a teda aj zákonný zákaz ich exekučného predaja. Tým, že boli za predmet exekúcie označené akcie T.-u, a.s., ktoré podliehali zákazu predaja, dostala sa exekúcia do rozporu s ust. § 114 Exekučného poriadku, lebo v zmysle tohto ustanovenia ich nebolo možné postihnúť exekúciou.

Podľa ust. § 61 Exekučného poriadku, navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené. Ust. § 61 Exekučného poriadku vylučuje, aby sa dotknutá osoba domáhala opätovného nadobudnutia práva po tom, čo na základe exekúcie nastala zmena subjektu práva, t.j. v prípade, ak vykonaním exekúcie určité právo stratila. Ust. § 61 Exekučného poriadku je aplikovateľné na prípady, kedy bola exekúcia vykonaná na základe neexistujúceho alebo zrušeného exekučného titulu alebo kedy Exekučný poriadok priznáva dobromyseľnému vydražiteľovi nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka. Ak právny poriadok vylučuje, aby určitú vec alebo právo nadobudla od štátu iná osoba, potom zmena subjektu práva exekúciou nemôže nastať. Poukazovanie na zákonný zákaz návratu do pôvodného stavu nemá teda opodstatnenie, ak žiadna zmena stavu exekúciou nenastala. Preto ak došlo v rámci exekúcie k predaju veci aj napriek zákonnému zákazu ich exekúcie, nedošlo k tomu, čo má exekúcia predajom veci v zásade za následok, a to k vzniku vlastníckeho práva vydražiteľa k tejto veci v súlade s platnou právnou úpravou a tým ani k zániku vlastníckeho práva jej vlastníka. Preto má vlastník veci vymedzenej v § 114 Exekučného poriadku právo uplatniť si ochranu svojho vlastníckeho práva bez ohľadu na ust. § 61 Exekučného poriadku.

Podľa názoru dovolacieho súdu záver okresného súdu, že navrhovateľ nadobudol 110 ks akcií odporcu v exekučnom konaní, je nedostatočne právne zdôvodnený. Taktiež z obsahu spisu nevyplýva a súd nedostatočne odôvodnil skutkovo i právne záver, že navrhovateľ bol aktívne legitimovaný na podanie návrhu, aby ho súd poveril zvolaním mimoriadneho valného zhromaždenia odporcu.

Nález ústavného súdu II. ÚS 159/07, z 11. decembra 2007 sa nezaoberal otázkou vlastníctva ani otázkou prevodu akcií. Posúdenie otázky, či zmena subjektu práva po vykonanej exekúcii nastala, je v právomoci všeobecného súdu v konaní, ktorý ju posudzuje ako každú inú právnu otázku. Ústavný súd v spomínanom náleze rozhodoval výlučne o porušení práva navrhovateľa na spravodlivý súdny proces. Ústavný súd SR nerozhodoval a nepotvrdil skutočnosť, že akcionárom odporcu je navrhovateľ. Ústavný súd SR ani v uvádzanom náleze nemohol riešiť otázku sporného vlastníctva k akciám odporcu, pretože by prekročil svoju právomoc, ktorú mu zveruje Ústava SR a dostal by sa aj do rozporu so svojou vlastnou rozhodovacou praxou. Samotný ústavný súd totiž vylučuje možnosť rozhodovania o hmotných právach a pokiaľ sa ich ochrany možno dovolať pred všeobecnými súdmi (napr. nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 85/1997, II. ÚS 18/95). Žaloby reivindikačné určovacie sú po skončení exekúcie prípustné. Všeobecný súd je preto oprávnený posúdiť, či došlo k zmene vlastníka akcií T., či navrhovateľ nadobudol akcie T., a. s., či je akcionárom T., a to aj v rámci riešenia predbežnej otázky, ktorej vyriešenie musí byť aj právne zdôvodnené.

Okresný súd v napadnutom uznesení uvádza, že z vykonaného dokazovania má preukázané, že navrhovateľ nadobudol 110 ks akcií odporcu v exekučnom konaní. Uvedené exekučné konanie je právoplatne skončené. Dovolací súd však na doplnenie už uvedeného, že v konaní nebolo riadne vykonané dokazovanie v súlade s občianskym súdnym poriadkom, uvádza, že súd prvého stupňa obsah exekučného spisu na pojednávaní neoznámil, dôkazy nevykonal, čím účastníkom nedal možnosť, aby sa k tomu dôkazu vyjadrili. Dôkaz nevykonaný alebo dôkaz vykonaný v rozpore s O. s. p. nemôže byť predmetom hodnotenia dôkazov podľa ust. § 132 O. s. p. a súd na neho nemôže prihliadať. Skutkové závery súdu prvého stupňa takto nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Navyiac súd prvého stupňa ani neuviedol, z ktorého relevantného dôkazu vychádzal, keď došiel k záveru, že žalobca je

vlastníkom 110 ks akcií T., a. s. Aj z toho dôvodu je preto rozsudok súdu prvého stupňa nepreskúmateľný.

Z obsahu spisu a z vyjadrení odporcu a vedľajšieho účastníka je nepochybné, že prebiehajú na súdoch aj iné konania, kde sa žalobca snaží o získanie rozsudku, ktorý by potvrdil, že je akcionárom spoločnosti T., a. s. S touto námietkou sa súd vysporiadal len v tom zmysle, že na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. Cb 1272/02 podľa písomného vyjadrenia navrhovateľa prebieha konanie, v ktorom ale žalobca spoločnosť G., a. s. v likvidácii, S., zbral žalobu späť. V tejto časti taktiež dovolací súd považuje odôvodnenie rozhodnutia za nedostatočné.

Vychádzajúc zo zistených záverov k namietanému rozhodnutiu okresného súdu, ktorý svoje rozhodnutie neodôvodnil ústavne prijateľným spôsobom, porušil tým právo účastníkov na spravodlivý proces. Tým bola naplnená skutková podstata prípustnosti dovolania proti tomuto rozhodnutiu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. a zároveň naplnená aj dôvodnosť podaného dovolania..

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon tým, že v konaní došlo k vyššie uvedeným vadám v zmysle ust. § 243e ods. 1 písm. a/ O.s . p., na ktorú musel vziať zreteľ.

Dovolací súd konštatuje, že dovolanie vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov právnických osôb a štátu, a túto ochranu nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Ak by nezákonné rozhodnutie o poverení zvolať valné zhromaždenie nebolo najvyšším súdom zrušené, potom by navrhovateľ bol oprávnený zvolať valné zhromaždenie spoločnosti T., a. s., hoci nebolo relevantným spôsobom preukázané, že je akcionárom tejto spoločnosti. Právne následky skutočnosti, či zvolávateľ je alebo nie je oprávnený valné zhromaždenie zvolať, sú zásadným spôsobom odlišné pre právne záujmy spoločnosti, akcionárov spoločnosti a členov orgánov spoločnosti. Ak osoba, ktorá nie je oprávnená zvolať valné zhromaždenie, napriek tomu valné zhromaždenie zvolá, potom udalosti, ktoré nastanú v termíne zvolania, nie sú kvalifikované ako valné zhromaždenie. Akcionári a členovia štatutárnych orgánov nemajú žiadne povinnosti na ochranu svojich práv. Nemusia sa v zvolanom termíne vôbec zúčastniť, nemusia protestovať proti prijatým

nesprávnym uzneseniam a nemusia sa ochrany domáhať v prekluzívnej lehote na podanie žaloby o neplatnosť valného zhromaždenia. Je preto zásadný rozdiel pre právne postavenie akcionárov a ostatných subjektov, či navrhovateľ zvolá valné zhromaždenie na základe poverenia súdu alebo bez poverenia súdu. Ak by navrhovateľ zvolal valné zhromaždenie na základe poverenia súdu, potom by bola spochybnená otázka, že zvolávateľ bol oprávnenou osobou aj v iných konaniach. Dotknuté osoby by museli na ochranu svojich práv čeliť neplatnému valnému zhromaždeniu, ktoré má však úplne iné právne následky pre ich právne záujmy, ako udalosti nepredstavujúce žiadne valné zhromaždenie.

Z uvedeného teda vyplýva, že námietka navrhovateľa vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora, že neboli splnené procesné predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania, je nedôvodná. Bolo povinnosťou Najvyššieho súdu v rámci svojej zákonom zverenej právomoci o podanom dovolaní meritorne rozhodnúť.

Vzhľadom na uvedené dôvody Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie Okresného súdu s poukazom na ust. § 243f ods. 1 písm. a/ a § 243b v spojení s § 243i O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu aj o trovách pôvodného, ako aj dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2011

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová